

Slovanska knjižnica. Urejuje in izdaja Andr. Gabršček v Gorici. 1. snopič: «Ratmir», povest iz češke zgodovine; spisal Jan. Václav, poslovenil Petrovič. 2. snopič: «Pojdimo za njim!» povest; poljski spisal H. Sienkiewicz, posl. Petrovič. «Angelj», slika iz poljskega življenja; sp. H. Sienkiewicz, posl. Fr. Gestrin.

— Da se po nizki ceni spravijo najboljši in najiminitnejši zabavni in poučni spisi vseh slovanskih narodov med Slovence, to je hvalevredna misel in podjetje je vredno podpore, če ostane gosp. izdajatelj moško pri svojem «zagotvilu». Prva dva snopiča delata podjetju čast, drugi v slovničnem oziru bolj nego prvi. Prvi povesti je pridejan zgodovinski tolmač, kar je jako potrebno, ker stopa povest precej na zgodovinska tla. Obsega njenega nam tu ni treba ponavljati, ker je v dodatku kratko posnet z besedami: «Pisatelj nam je hotel pokazati uzvišeno domovinsko ljubezen, ki je pripravljena žrtvovati vse blaženosti in dobrote sveta za blagor domovine. Tak vzor čiste in brezmejne ljubezni do domovine nam je podal pisatelj v izmišljenem junaku svoje povesti — v Ratmiru». Gledé na jezik omenjamo, da bi se besedici «vsaj» vendar že moral dati pravi pomen nemškega «wenigstens», ne pa «doch». Namestu: «ne bo konec», mora stati: ne bo konca; namesto: «penici, temu pevcu» bi bilo bolje «tej pevki». «Rdeči kodrimenda niso poseben kras.

Drugemu snopiču je pridejan kratek pregled Sienkiewiczewih del. Sklepa knjizico — dejal bi — zagonetni slavospev: Stanku Vrazu na dan 8. rujna god. 1880. Spjevalo August Šenoa. Tako veže drobna knjizica severne in južne Slovane. V prvi povesti je zlasti izvrstno naslikano križanje Odrašenikovo, v drugem sestavku iznenadijo Slovence žene, ki po pogrebu v cerkvi za-se pojó. Kdo je Hekata, moralo bi stati že poprej v opombi, ne šele na str. 42. Pisatelj si misli Simona Cireneja šele po tretjem padcu primorane, da pomaga križ nesti, sv. križev pot nam ga kaže že po prvem padcu Jezusovem.

V obeh snopičih je nekaj ljudij «poginilo!» Enklitike se večkrat rabijo napačno, zlasti v glavnih stavkih; svojimi zaimek se stiska kar za pridevnik; tako Slovenec ne govori.

Seveda, ker izhaja slovanska knjižnica vsakih 14 dñij, ni lahka reč, če tudi potrebna, paziti na vsako in vsakovrstno posameznost. Cena snopiču je le 12 kr.

Val. B—k.

ČEŠKO SLOVSTVO.

(Konec)

Končajmo poročilo kar najkrajše!

Tudi mlajša proza je marljiva. Omenjamo pisatelje Mrštíka, Čapka in Hladíka. Kronbauer pripravlja v knjigi «Kavalirské novely» in «Ze světa pro svět», dalje Šípek zbirko razkošnih humoresk «Rub a líc», zvesti pisatelj drug, Hermann, bo pa skoro dovršil knjigo svojo «Bodří Pražané».

Vse to, kar je tu naštetó v kratkih potezah, obeta, da i med Čehi postaje slovstvo in pisateljstvo — moda. Ali je to vseskozi zdravo ali ne, o tem ne sodimo.

A. S.

RUSKO SLOVSTVO.

(Poroča V. B—r.)

Atanasij Atanasijevič Senšin Fet. Koncem preteklega leta je umrl v Moskvi slavni ruski pesnik A. A. Senšin, znan z imenom Fet. Bil je pravi pesnik-umetnik. Predmeti njegove muze so plastično lepi, toda nekako mrzli, kakor bi bil iz šole Petrarkine. Fet je kazal v boljših proizvodih vso lepoto in čarobnost severne prirode svoje domovine. Zato je bil jako priljubljen pesnik, posebno je I. S. Turgenjev cenil njegove pesmi. Rojen je bil A. A. Senšin dné 23. listop. l. 1820. na posestvu svojega očeta, v vasi Novoselki v orlovski guberniji. Prvi nauk je dobil doma, in šele v 14. letu je vstopil v Krumerovo šolo v mestecu Verro (liflandska gubernija), kjer je ostal štiri leta. Potem je prišel v Moskvo v penzjonat M. P. Pogodina, kjer je zložil veliko pesmij, a Pogodin jih je dajal Gogolu na oceno. Gogol je že takrat hvalil mladega pesnika. Te pesmi je izdal v Moskvi l. 1840. z naslovom: **Liričeskij Panteon A. F.** Iz Pogodinovega penzjonata je odšel na moskovsko vseučilišče najprej učít se prava, pozneje pa filozofije; tu je leta 1844. dokončal nauke. Svoje pesmi te dóbe je objavljaj v «Moskvitjanu» in «Otečeskijh zapiskih». Ko je prišel na vseučilišče, imel je veliko sitnostij zastran rojstvenega lista, zato je prosil, da bi smel imeti priimek materin, t. j. — Fet. S tem imenom je torej znan v slovstvu. Šele l. 1875. so mu potrdili njegovo pravo ime Senšin. Po dokončanih naukih je stopil med vojake in bil v krimski vojni, po kateri je šel domov na svoja posestva (l. 1856.). Iz vojaških časov imamo njegove povesti «Kalenik» (l. 1854.), «Djaduška» (l. 1855.) in «Putevija opečatlenija». Po dokončani vojski je tudi potoval v inozemstvo ter se oženil s sestro znanega zdravnika C. Botkina. Živeč potem mirno doma, je delal še več na slovstvenem polju. Pisal je v mnoge liste. Prestavljaj je latinske in grške klasike: Horacija, Ovidija, Juvenala, Katulla, Vergilija in Homera. Prestavil pa tudi nekatera dela filozofa Schopenhauerja (!), Göthejevega «Fausta», Shakespearevega «Julija Cezarja» in «Antonija in Kleopatru» i. dr. Iz tega časa imamo njegove najboljše pesmi **Sbornik stihotvorenij in Večernije ognji** (I.—IV.).

Fet je bil izmed števila onih pesnikov, ki so delovali v cvetoči dóbi ruskega slovstva, delujoč po vzoru Puškina, Batjuškova, Žuhovskega in Lermontova. S Fetom so bili vrstniki: Majkov, Tjutčev, Ellej, Polonskij in drugi.

A. D. Galahov se je rodil l. 1807. v Sapožki, mestu rjazanske gubernije, kjer je tudi hodil v gimnazijo. Profesorji so mu že zgodaj vzbujali ljubezen do slovstva. Na vseučilišču v Moskvi je dobil za svojo študjo o ruskem slovstvu zlato kolajno. Služboval je najprej pri upravi, a začetkom 50tih let pride v Moskvo kot učitelj ruščine na vojaški institut, a od tod l. 1856. v Petrograd na Nikolajevsko akademijo. Hkrati je večkrat bral svoje študije o ruskem slovstvu v historičko-filološkem institutu (1867—1882). Bil je tudi ud učenega poverjenstva pri ministerstvu prosvete.